No. 1885 | Zaterdag 28 Februari 1920. | 37ste Jaargang

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar [illegible]
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels [illegible] ken regel meer 7½ cts.

## Ontwerp verordening.

TOT REGELING VAN DE BRANDWEER IN HET STADSDISTICT OP HET EILAND CURAÇAO.

### Memorie van Toelichting.

Door de twee branden, die in het laatste halfjaar 1919 in het stadsdistrict op dit eiland hebben gewoed, is bij ondergeteekende de overtuiging gevestigd, dat herziening van de ter zake bestaande bepalingen dringend noodig is. Niet alleen moeten er nieuwe brandspuiten met toebehooren worden aangeschaft, doch het is tevens een gebiedende eisch een brandweer in het leven te roepen, staande onder de bevelen van een opperbrandmeester, wiens taak het is den dienst en de oefeningen der manschappen te regelen en ingeval van brand het blusschingswerk te leiden.

Het personeel zal, naast den brandmeester, die den opperbrandmeester bij verhindering of ontstentenis vervangt, bestaan uit in het stadsdistrict gevestigde leden van de schutterij, het weerbaarheidskorps en de militaire macht, benevens burgers, al welke personen op gezette tijden zullen worden opgeroepen om zich te bekwamen en steeds berekend te blijven voor de taak, die hun wordt toevertrouwd. Geregelde en doelmatige oefening is noodzakelijk, want slechts hierdoor zal de handigheid en geschiktheid worden verkregen, vereischt voor het behoorlijk vervullen van het blusschingswerk en zal men in staat zijn een uitgebroken brand spoedig meester te worden en binnen enge grenzen te houden.

De brandweer is in hoofdzaak voor het stadsdistrict bestemd, wat niet wegneemt, dan ook daarbuiten oefeningen kunnen worden gehouden, terwijl tevens de mogelijkheid is opengelaten bij branden in andere districten — uiteraard alleen in de naaste omgeving van de stad — hulp te verleenen, als wanneer de manschappen daartoe bevolen, verplicht zijn zich daartoe beschikbaar te stellen.

Het wordt billijk geacht, bijaldien een lid van de brandweer in verband met de uitoefening van zijnen dienst eenig ongeval overkomt of schade lijdt, de schade, die niet op andere wijze kan worden vergoed, door de koloniale kas te laten dragen. De betrokken persoon was in het algemeen belang werkzaam, derhalve behooren de nadeelen ten laste van de gemeenschap te komen.

Aangezien de bepalingen van nevensgaand ontwerp grootendeels aan Nederlandsche en Surinaamsche regelingen zijn ontleend, zij het ondergeteekende vergund met deze korte toelichting te volstaan.

## Ontwerp-keur tot beteugeling der beruchte danspartijen.

*Memorie van toelichting.*

De omstandigheid dat de verschillende ontwerpen, die tot strekking hadden de beruchte danspartijen op dit eiland te beteugelen, het niet tot het Publicatieblad hebben gebracht, ontheft het Bestuur niet van den plicht nieuwe maatregelen te overwegen, teneinde het beoogde doel te bereiken, te meer daar bij de behandeling van het laatste der vermelde ontwerpen is verklaard, dat vele leden van den Kolonialen Raad, die daaraan hunne stem niet konden geven, bereid waren mede te werken tot het tegengaan van onordelijke danspartijen.

Het kwaad, dat de geldende wettelijke regelingen niet in staat bleken te keeren, een waar kanker onzer maatschappij, is blijven voortwoekeren; ten gevolge van ontdekte leemten in de bestaande keur worden zedekwetsende en voor de eerbaarheid aanstootelijke danspartijen nog steeds gehouden, tot groote ergenis van alle weldenkenden, die bovendien meermalen in hun nachtrust worden gestoord door het urenlang muziek maken en de luidruchtigheid der danslustigen. In dergelijke huizen wordt niet alleen gelegenheid gegeven tot het houden van dansen, die de zinnelijkheid prikkelen en de hartstochten opwekken, maar bestaat ook niet zelden de mogelijkheid tot het plegen van onderling ontuchtige handelingen, zoodat die huizen wel als haarden van besmetting en tevens als broeinesten van liederlijkheid mogen worden beschouwd, waar jong en oud zijne lusten kan botvieren en zich aan allerlei uitspattingen kan overgeven, waar men alle ruwe en weerzinwekkende tooneelen te aanschouwen krijgt van door drank verhitte en benevelde bezoekers, die iedere zelfbeheersching schijnen verloren te hebben, waar de niet verder te beschrijven bras— en slemppartijen nog al dikwijls met handtastelijkheden en verwondingen eindigen.

En onder de toeschouwers en deelnemers treft men zelfs jeugdigen personen van beiderlei kunne aan, op wie dit alles hoogst verderfelijk werkt en die van het herhaaldelijk bezoeken dier inrichtingen den treurigsten en noodlottigsten invloed ondervinden. Door nieuwsgierigheid gedreven of door slechte vrienden overgehaald, wagen zij zich voor de eerste maal in zulke gelegenheden, met het gevolg dat zij voor de verleiding bezwijken en ten slotte zedelijk geheel te gronde gaan.

Bij het welig voorttieren van bovenaangeduid kwaad is het gevaar niet denkbeeldig, dat minder angstvallige huiseigenaars en huurders, die zich niet ontzien uit winstbejag misbruik te maken van de lichtzinnigheid en ondeugen hunner medemenschen, geregeld tegen betaling huizen of lokalen voor dit doel beschikbaar stellen en danspartijen beleggen, hetgeen onder de gegeven omstandigheden wel een loonend bedrijf zou kunnen worden.

Van oordeel, dat met kracht tegen deze oneerbare nachtfeesten behoort te worden opgetreden en getracht het geschetste euvel den kop in te drukken, heeft ondergeteekende de eer bij Uwen Raad de overwegingen aanhangig te maken over een ontwerp–keur, waarin geen verbodsbepalingen van algemeenen aard voorkomen, maar zooveel als eenigzins mogelijk is in bijzonderheden wordt afgedaald. Daarin zijn er bepalingen opgenomen ter bescherming van de jeugd tegen eigen onervarenheid en onbezonnenheid, zoomede tegen openbare en niet voor het publiek toegankelijke danspartijen die, omdat de deelnemers in de kosten bijdragen of door twee of meer personen op touw worden gezet, met openbare op één lijn worden gesteld. Voorts richt het ontwerp zich tegen reeds vroeger wegens soortgelijke feiten veroordeelden en tegen hen die huizen verhuren of afstaan tot het daarin houden eener danspartij en wijst aan hoeveel vergunningen ten hoogste kunnen worden verleend ten aanzien van denzelfden persoon of hetzelfde gebouw, terwijl in aansluiting met eene in den Raad gemaakte opmerking danspartijen, waarvoor vergunning noodig is, onvoorwaardelijk verboden worden op door het Bestuur in huur of pacht uitgegeven gronden. Tevens wil het ontwerp er tegen waken, dat de danslustigen niet zoo lang als het hun gelusten mocht, muziek en pret blijven maken en zoodoende hinderlijk voor de omgeving worden. Eindelijk wordt voorgesteld aan de ambtenaren met het opsporen van overtredingen belast, de bevoegdheid toe te kennen om in te grijpen en zich den toegang te verschaffen tot plaatsen waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat overtreding der betrekkelijke voorschriften plaats vindt.

Het valt niet te ontkennen, dat ook de rustige en vreedzame burgers eenig ongerief van de nieuwe maatregelen kunnen ondervinden en met name kan het gebeuren, dat men zich voor een picnic voorzichtigheidshalve van een vergunning zal moeten voorzien. Echter is men in zulke gevallen als regel in de gelegenheid en heeft men van te voren ruimschoots den tijd om zich tot de betrokken ambtenaren te wenden, zoodat het niet licht zal voorkomen, dat men zich van een onschuldig pretje zal behoeven te onthouden. Overigens wil het voorkomen, dat — ook afgezien van de zedelijke zijde der zaak — de nadeelen, die men zoo doende zou kunnen ondervinden, niet opwegen tegen de voordeelen, welke het ontwerp biedt en ook ten goede komen aan hen, die in de toekomst met deze bepalingen rekening zullen hebben te houden, doch — en men denke hierover niet te licht — thans somtijds ernstigen overlast hebben te verduren van rumoer tot diep in den nacht of zelfs bij het aanbreken van den dag.

Bij de samenstelling van nevensgaand ontwerp is het streven geweest de persoonlijke vrijheid, die zoo weinig mogelijk aan banden behoort te worden gelegd, zooveel doenlijk te eerbiedigen en geen bepalingen in het leven te roepen, die voor ordelievende ingezetenen bezwarend zijn; dezerzijds wordt daarom vertrouwd, dat de voorgestelde maatregelen, speciaal in onze Algemeene Politiekeur opgenomen, van dienst mogen zijn in den strijd tegen de hoogerbedoelde danspartijen, die de kolonie niet tot eer strekken en mogen medewerken om toestanden uit te roeien in eene welgeordende menschengemeenschap niet te dulden.



## EERSTE KAMER.

### Voorloopig Verslag over onze begrooting van 1920.

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft de navolgende uitkomsten gehad.

#### Algemeene beschouwingen.

§ 1. Ten opzichte van den stand der financiën werd er op gewezen, dat de som, waarop het nadeelig verschil tusschen de uitgaven en inkomsten, en dus ook de door Nederland te verstrekken subsidie geraamd is, zal blijken aanzienlijk hooger te worden. Immers in de Memorie van Toelichtting wordt medegedeeld (bladz. 1), dat voor 1920 nog rekening moet gehouden worden met eenige vrij aanzienlijke uitgaven, welke in de onderhavige begrooting niet zijn opgenomen.

Naar men meende, is er eene gouvernementscommissie benoemd om onderzoek te doen naar de maatregelen, welke behooren genomen te worden tot verhooging der middelen. Men achtte echter voor versterking der financiën in de eerste plaats dringend noodig eene volledige herziening van het belastingstelsel, waarop reeds vroeger meermalen is gewezen.

§ 2. Opnieuw werd de aandacht gevestigd op de wenschelijkheid van eene verandering in de samenstelling van den Kolonialen Raad. Deze uitte onlangs in eene motie zijne ontevredenheid over de benoeming van een lid buiten de door hem aanbevolen candidaten. Men achtte echter de houding van den Minister in deze volkomen gerechtvaardigd en verheugde er zich in, dat door bedoelde benoeming een ietwat billijker samenstelling van den Raad in verband met de verschillende bevolkingsgroepen is verkregen.

Zij die deze aangelegenheid ter sprake brachten, hoopten, dat de Minister, die het huidige „niet het geschiktste stelsel" acht (zie Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer), niet zal wachten tot eene „algemeene" herziening van het Regeeringsreglement, welke nog lang kan uitblijven, doch deze urgente hervorming spoedig afzonderlijk zal bevorderen, evenals thans is geschied met eene wijziging van enkele artikelen ten opzichte van de gezaghebbers.

Het invoeren van een ander kiesrecht, al zij het ook met getrapte verkiezing, dient dan te worden overwogen, waarbij voor elk eiland wellicht eene andere regeling zal moeten worden getroffen.

§ 3. Eenige leden spraken de hoop uit, dat de Regeering gehoor zoude willen geven aan den drang der bevolking van de Bovenwindsche eilanden om te worden bestuurd rechtstreeks van uit Nederland en niet van uit Curaçao. Dien drang toch achtten deze leden natuurlijk en volkomen gewettigd, daar de Benedenwindsche eilanden, waartoe Curaçao behoort, wat taal en zeden betreft met de Bovenwindsche niets gemeen hebben en beide groepen meer dan 500 zeemijlen van elkaar verwijderd liggen, terwijl met een schoener slechts eens per maand de gemeenschap tuschen die eilanden onderhouden wordt. Onder die omstandigheden kan van den Kolonialen Raad en van den Gouverneur van Curaçao geen voldoende leiding uitgaan. Men brenge daarom de Bovenwindsche eilanden administratief rechtstreeks onder den Minister, waardoor groot tijdverlies bij het behandelen van zaken kan worden voorkomen en eene groote grief van de bevolking zal worden weggenomen.

Anderen vestigden er de aandacht op, dat in den laatsten tijd de Regeering er blijkbaar op uit is om voor de kleine eilanden ook zooveel mogelijk personen uit Nederland te kiezen ter vervulling van de meer verantwoordelijke posten, hetgeen reeds als eene groote verbetering kan worden beschouwd.

§ 4. Twijfel werd geopperd, of tijdens de oorlogsjaren wel altijd voldoende maatregelen zijn genomen om in de behoefte aan levensmiddelen te voorzien. Zij dreigden reeds te zullen ontbreken, toen op het laatste oogenblik nog maïs en maïsmeel uit de omliggende landen werd verkregen. Deze aangelegenheid had echter en heeft nog aanspraak op de meest nauwlettende zorg van de Regeering zoowel in de kolonie als in Nederland. Het is daarom te betreuren, dat de behandeling van een rekwest van de noodlijdende ingezetenen van Aruba aan de Tweede Kamer geen aanleiding heeft gegeven tot nadere bespreking.

Ook tegen de heerschende duurte van voedingsmiddelen op vrijwel alle eilanden hadden, naar men meende, meer en betere maatregelen kunnen genomen worden.

§ 5. Volgens sommige leden behoorden thans op het terrein der sociale wetgeving, wat betreft bescherming der arbeiders, beperking van den arbeidsduur en van vrouwen en kinderarbeid, zoomede regeling der arbeidsvoorwaarden, de eerste stappen te worden gezet, wil men de steeds toenemende emigratie van arbeiders geen grootere verhouding doen aannemen. Andere leden achtten echter deze kolonie te klein wat oppervlakte en te gering wat het aantal inwoners betreft, om dergelijke maatregelen door te voeren.

§ 6. Dient het vrijwel onbereikbare plaatsje Marypoint op Saba niet onbewoonbaar te worden verklaard?

§ 7. Het steeds toenemende drankmisbruik op Curaçao moet met kracht worden bestreden. Kan de Minister eenige cijfers opgeven over het gebruik gedurende de laatste tien jaren op de verschillende eilanden?

§ 8. Kan op de vraag van 4 December 1919, in deze Kamer gedaan, in zake eene betere consulaire vertegenwoordiging van Nederland in de Antillen, eerlang een antwoord worden verwacht?

#### Iste AFDEELING.

*Algemeen en gewestelijk bestuur.*

Evengoed als voor Oost-Indië, blijkt ook voor hier een vast stelsel van bezoldiging der ambtenaren noodig. Hierop werd ook in het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad gewezen. Dan kan het gevaar vermeden worden, dat verdienstelijke ambtenaren, als thans het geval is met den directeur van openbare werken en dien van den gezondheidsdienst voor de kolonie verloren gaan. Ten opzichte van eerstgenoemde schijnt men geslaagd te zijn hem te behouden, doch het zoude te betreuren zijn, indien niet ook de laatste zijn nuttig werk op het gebied der volksgezondheid zoude kunnen voltooien.

#### IIde AFDEELING.

*Rechts- en politiewezen.*

De taak van den Procureur-Generaal werd te veel omvattend

geacht. Men kon het daarom goedkeuren, dat o. m. het toezicht op de Bouwverordeningen zoude worden opgedragen aan den directeur der openbare werken, tot wiens werkkring dit ook meer behoort.

Men juichte het toe, dat maatregelen werden genomen voor de grootere veiligheid van arbeiders, die buiten de kolonie gaan werken, bij hun vervoer op de schepen, doch betreurde het, dat aan de verordening van 1883 (Publicatieblad no. 7) houdende vaststelling: 1o. van eenige bepalingen betreffende het aanhuren of aannemen van personen op eenig eiland der kolonie Curaçao, om elders buiten die kolonie tot handenarbeid te worden gebezigd, enz., niet beter de hand is gehouden door de daarmee belaste autoriteiten. Gevraagd werd wie de schuldigen waren aan dit verzuim, waardoor [illegible] van menschenlevens in [illegible] gevaar werd gebracht.

Behalve de regeling van het vervoer der werkkrachten zullen ook strenge bepalingen tegen misbruiken bij de werving moeten worden getroffen en uitgevoerd, terwijl aan de mannen die in het buitenland (thans voornamelijk Cuba) werkzaam zijn, de verplichting moet worden opgelegd om een deel van hun loon aan hun achtergelaten vrouw en kinderen te doen toekomen.

*Art. 33 Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen.* Met de subsidieering van een Roomsch-Katholiek opvoedingsgesticht voor verwaarloosde kinderen kon men zich geheel vereenigen, al waren eenige leden van meening, dat deze taak meer tot die van den Staat behoort. De vraag werd gesteld, waarom alleen Roomsche jongens daarin een toevlucht zullen vinden en waarom eene dergelijke inrichting voor meisjes minstens even urgent te achten, niet tegelijk is tot stand gekomen.

*Art. 59. Stroohoeden-vlecht-nijverheid.* Nu de uitvoer van stroo als grondstof uit Venezuela feitelijk is stopgezet en de geleverde materie dan nog vaak van slecht kwaliteit bleek te zijn, vernam men gaarne, of, en wanneer, uit Suriname voldoende hoeveelheden van geschikt stroo zijn te wachten.

Vde AFDEELING.

*Eeredienst, onderwijs en armenzorg.*

Het vraagstuk der financieele gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs kon, meende men, thans onbesproken blijven, daar weldra een wetsontwerp betreffende dit onderwerp is te verwachten.

Tegen unificatie van het leerplan voor alle eilanden had men bezwaren, daar voor elk eiland aan speciale behoeften moet worden voldaan.

Opnieuw werd aangedrongen op de wijziging van de verordening, die voorschrijft, dat op de scholen van de Bovenwindsche eilanden, waar Engelsch de volkstaal is, van den aanvang af het Nederlandsch als voertaal bij het onderwijs behoort dienst te doen. Men meende te weten, dat de resultaten van zoodanig onderwijs bedroevend zijn.

VIde AFDEELING.

*Landbouw.*

Men wees op de wenschelijkheid om een landbouwkundige, op de hoogte van tropische cultures, naar de Bovenwindsche eilanden te zenden. Nu de Regeering herhaaldelijk ruime subsidie heeft gegeven aan de Cultuurmaatschappij „Nederlandsche Antillen", wenschte men gaarne te vernemen op welke wijze zij daarbij voldoende zeggenschap en toezicht heeft verkregen.

De verschillende vraagstukken behandeld in de lezing van dr MOZER BRUINS (opgenomen in de *Voz di Pueblo* van 15 November 1919), in verband met de verbetering van landbouw en veeteelt, wenschte men gaarne aan de aandacht van de Regeering te onderwerpen, in de hoop het volgend jaar eene beantwoording daarvan te ontvangen.

Het toekennen van premiën voor het aanwenden van nuttige maatregelen ten aanzien van waterverschaffing, landbouw, veeteelt, enz. zoude men reeds thans gaarne zien toegepast om het initiatief aan te wakkeren. Ook de mogelijkheid van den invoer van krachtvoeder, om de sterfte van het vee in tijden van droogte te voorkomen, verdient een ernstig onderzoek.

Het verschaffen van grond aan den kleinen man meenden sommige leden te moeten aanbevelen.

*St. Martin.* Gevraagd werd, of de Minister geen middel zoude willen beramen, om het rapen van zout meer ten voordeele der bevolking van dien eilande te doen komen dan krachtens de tegenwoordige concessie het geval is.

Welke beslissing werd genomen op het verzoek, het vorig jaar gedaan, om door een subsidie aan de struisvogel-teelt „Albertina", dezen zoo nuttigen tak van nijverheid in stand te houden en uit te breiden? Tot nadere toelichting werd verwezen naar het artikel van dr. TH. LENS in de laatste *West-Indische Gids* van van November 1919.

VIIde AFDEELING.

*Openbare gezondheidsdienst.*

Het feit dat, onafhankelijk van elkander, drie schrijvers in de *West-Indische Gids* den gezondheidstoestand hebben besproken, wijst er op, hoezeer dat groote volksbelang de aandacht begint te trekken. Voor uitgaven behoeft daarbij niet te worden teruggedeinsd, daar zij ten slotte winstgevend zullen blijken. Het verslag van den openbaren gezondheidsdienst voor Curaçao van 1918 [Bijlage H. Koloniaal verslag] geeft in deze vele behartenswaardige wenken.

Het verzet van den Kolonialen Raad tegen verschillende voorstellen van den directeur van genoemden dienst konden velen dan ook niet billijken, evenmin als het afstemmen van een post voor een geneesheer in het 3de district van Curaçao, die de Minister gelukkig weer op de begrooting heeft gebracht.

Voor St. Eustatius achtte men eene behoorlijke ziekeninrichting noodig, terwijl aan de ergerlijke toestanden in het krankzinnigengesticht voor armen te Willemstad, naar men hoopte, bereids een eind is gemaakt na de daaromtrent gedane onthullingen in den Kolonialen Raad.

Proeven voor de verdelging van muggen en muskieten door middel van den watersalamander, werden raadzaam geacht.

Men vertrouwde, dat het onderzoek naar de mogelijkheid van den aanleg eener drinkwaterleiding voor Willemstad en, zooals men hoopte, ook elders, met kracht zal worden doorgezet.

VIIIste AFDEELING.

*Openbare werken.*

Het denkbeeld om ook voor Curaçao waterschappen op te richten, en aldus door samenwerking der gegadigden meer kracht te kunnen uitoefenen, werd aan de Regeering in overweging gegeven.

*Aruba.* Op het voetspoor van den Kolonialen Raad werd verbetering der Paardenbaai op Aruba nogmaals aanbevolen. Mocht het overleg nog veel tijd eischen, dan verdiende het overweging om tijdelijk door middel van een motorboot de zeilschepen in die moeilijk toegankelijke haven te laten binnenbrengen.

*St. Martin.* De noodzakelijkheid werd betoogd het dorp Simpsonsbaai door een brug of dijk met het vasteland te verbinden.

Aldus vastgesteld den 20sten Januari 1920.

van Swaay.

d'Aumale van Hardenbroek.

van Kol.

de Vos van Steenwijk.

Binnerts.

# Eerste Kamer.

## Voorloopig verslag over Wijziging van Regeerings-Reglement.

Het afdeelingsonderzoek van dit ontwerp van wet heeft de navolgende uitkomsten gehad.

Vele leden betuigden hunne instemming met het wetsontwerp. De ruimere bevoegdheid, welke aan den Gouverneur wordt toegekend, wat betreft het schorsen en ontslaan van gezaghebbers, werd als eene groote verbetering beschouwd.

Anderen daarentegen verklaarden met het voorstel weinig ingenomen te zijn. In de eerste plaats moesten zij met leedwezen constateeren, dat de Staten Generaal alweer, en dat volkomen onnoodig, voor een voldongen feit werden geplaatst. Immers is de centrale gezaghebber reeds sedert eenige maanden benoemd, terwijl toch niets den Minister had kunnen beletten dit wetsontwerp van een voldingen aard bijtijds in te dienen.

Doch vooral was het voor deze leden een grief dat, nu eenmaal eene herziening van het Curaçaosche Regeeringsreglement plaats vond, van die gelegenheid geen gebruik is gemaakt om verandering te brengen in de samenstelling van den Kolonialen Raad, welke algemeen wordt afgekeurd, ook door dezen Minister. Met deze dringende wijziging te wachten, tot eene „algemeene herziening" van het Reglement aan de orde zal komen, is eenvoudig het schuiven van deze hervorming op de lange baan.

Ook met de strekking van het ontwerp konden laatstgenoemde leden zich moeilijk vereenigen. De groote afstand, de moeilijkheid in het verkeer en de groote verschillen in de bevolking, zoowel wat de bestaansmiddelen als taal en godsdienst betreft, tusschen de Bovenwindsche en Benedenwindsche eilanden, verklaren den drang der bevolking van de eerstgenoemde eilanden om niet van uit Curaçao, maar rechtstreeks van uit Nederland bestuurd te worden en eene afzonderlijke kolonie te vormen.

Gevreesd werd, dat prestige der drie nog overige gezaghebbers zal lijden bij hun benoeming door den Gouverneur, wat hen tevens meer afhankelijk zal maken en aan hun werk, niet ten goede zal komen.

Voor de Bovenwindsche eilanden heeft de Nederlandsche Regeering blijkbaar een buitengewoon geschikt persoon als gezaghebber aangewezen, doch men vernam gaarne hoe het bestuur zal worden geregeld op de beide eilanden, waar hij zich niet zal bevinden.

Door sommige leden werd den Minister in overweging gegeven dit wetsontwerp terug te nemen en met bepalingen aan te vullen betreffende eene andere wijze van samenstelling van den Kolonialen Raad. Indien Zijne Excellentie niet bereid mocht zijn daartoe over te gaan, dan ontving men gaarne bepaalde toezegging, wanneer de samenstelling van den Kolonialen Raad zal worden gewijzigd.

Aldus vastgesteld den 20sten Januari 1919.

Rapporteurs: dezelfden als boven.

## Stookolie als brandstof voor schepen.

Over de toepassing van stookolie op schepen doet „v. d. F." de volgende interessante mededeelingen in een der laatste nummer van *In- en Uitvoer*:

Groot-Britannië had zijn suprematie op zee voor een groot deel daaraan te danken, dat het over de geheele wereld kolenstations bezat. De *Shipping Board* der Vereenigde Staten is daarom van den aanvang er op bedacht geweest te zorgen, dat zijne schepen zich van brandstof zouden kunnen voorzien, zonder van de Britische kolenstations afhankelijk te zijn. Het heeft voor zijne schepen aan stookolie als brandstof de voorkeur gegeven, omdat deze zuiniger in het gebruik en met minder opoffering van nuttige ruimte mee te voeren is. De Vereenigde Staten bezitten thans een vloot van ongeveer 4 millioen ton draagvermogen, welke met olie wordt gestookt, terwijl nog 4 millioen in aanbouw of besteld zijn. Hierbij zijn motorschepen met een draagvermogen van ongeveer 9600 ton met een snelheid van 11 tot 12 knoopen per uur en een dagelijksch oliegebruik van ongeveer 11 ton. Deze kunnen olie meevoeren voor een afstand van 10,000 mijlen.

De *Shipping Board* heeft op belangrijke punten oliebunkerstations opgericht. Bij het begin en het einde van het Panamakanaal bestonden reeds inrichtingen welke slechts behoefden te worden uitgebreid. Op St. Thomas, een van de Antillen werden door den Shipping Board twee tanks gebouwd, elk met een capaciteit van 55.000 barrel olie. De Admiraliteit heeft tanks gebouwd te Manilla, welke door den *Board* met olie worden voorzien. De *Board* zond een tankschip met olie naar de Azoren ten behoeve van Amerikaansche schepen, maar het ligt niet in de bedoeling hier een station op te richten. Waarschijnlijk zal de *Standard Oil Co.* dit doen. Het is den *Board* gelukt groote partijen olie tegen zeer lage prijzen van verschillende maatschappijen aan te koopen, zoodat een motorschip in een Amerikaansche tegen 35 sh. de ton voldoende haven brandstof kan innemen voor een reis van Amerika naar elke ande re haven en terug. De kosten voor brandstof komen op deze wijze voor de bovengenoemde motorschepen op ongeveer £ 15 tot 20 per dag, terwijl een even groote stoomboot minstens 40 ton steenkolen tot een prijs van ongeveer £ 100 per dag zou gebruiken. Amerikaansche havens zijn thans wel voorzien van olie, zoo is in New York alleen meer dan 3.000.000 barrel in voorraad, waarvan een derde gedeelte door de *Standard Oil Co* van New Yersey wordt geleverd. Deze maatschappij biedt bunkergelegenheid in Canada en Zuid Amerika. De *West India Co* een bij de *Standard Oil Co* aangesloten maatschappij bouwt drie nieuwe stations op Cuba en een op Curaçao. Deze Stand Oil Co. breidde hare bunkerinstallaties te Bizerta op de Noordkust van Afrika uit, terwijl de *Vacuum Oil Co.* gelegenheid tot oliebunkeren te Port Said verschaft. De *Standard Oil Co.* van New Jersey voorziet tevens de Italiaansche en Grieksche havens van stookolie. De gelijknamige maatschappij van New York wil het verre Oosten tot arbeidsveld nemen. Zij denkt daartoe hare voor eigen gebruik bestemde stations te Yokohama, Shanghai en Hong Kong voor andere schepen open te stellen en het aantal tankschepen uit te breiden.

De Engelsche maatschappijen gaan er, in verband met de moeilijkheden, welke de kolen-voorziening ondervindt, mede toe over hare passagiers- en vrachtschepen van oliestookinrichtingen te voorzien. Dit maakt de oprichting van oliebunker stations in de Britsche havens noodzakelijk. De *Anglo American Oil Co* wil daartoe in Belfast een bijzonder groote olietank met een capaciteit van 10 tot 20.000 ton bouwen en voor de noodige tankliehters zorgen. Ook in Glasgow, Liverpool en Southamton worden uitgebreide maatregelen getroffen voor den bouw van olietanks en de inrichting van oliebunker-installaties. De maatschappij wil andere Engelsche en voor de Engelsche scheepvaart van belang zijnde buitenlandsche havens van gelijke inrichtingen voorzien. Lord Pirrie, het hoofd van de werven van Harland en Wolff, commissaris van de *White Star Line* en andere scheepvaartmaatschappijen is president van de *British Mexican Petroleum Co* met een aandeelenkapitaal van £ 2.000.000, waarvan de helft thans in handen is van de Britsche belanghebbenden en de andere helft in die van de Engelsche *Pan American Petroleum Cy*, welke de controle heeft verkregen over de *Mexican Petroleum Cy*. De maatschappij werd einde Juli geregistreerd en is het resultaat van onderhandelingen, welke dagteekenen van 1915, toen mr. Doheny, president van de *Mexican Petroleum Cy* den Engelsche scheepvaartmaatschappijen en reeders een plan voorlegde voor het vervangen van steenkool door stookolie. De nieuwe maatschappij bezit een vloot tankschepen en heeft tankinstallaties in de belangrijkste havens. Zij wil raffinaderijen oprichten aan de andere zijde van den Oceaan om de ruwe olie te zuiveren. Het contract tusschen de nieuwe maatschappij en de Mexican Petroleum Cy. zal tenminste 20 jaar loopen en waarborgt den jaarlijkschen aankoop van verscheidene millioen barrels stookolie en petroleum.

Onder de commissarissen van de nieuwe maatschappij zijn vertegenwoordigers van eenige van de grootste Engelsche scheepvaartmaatschappijen — oa. de *Cunardlijn* — hetgeen de verwachting wettigt, dat groote contracten voor de levering van stookolie voor de lijnen van deze maatschappijen worden verwacht.

In Duitschland is de Hamburg-Amerika-lijn voornemens zich met het leveren van stookolie bezig te gaan houden.

De heer H. van Riedemdma, directeur van de *Duitsch Amerikaansche Petroleum Gesselschaft* werd in verband hiermede in den raad van commissarissen opgenomen.

De Handelsattaché Mr. Andreae Washington schrijft aan de ADMINISTATIE VAN FINANCIEN alhier, Afd.: *Economische Voorlichting* over:

### Petroleum.

De geweldige opgang van de petroleum-ondernemingen in de Vereenigde Staten gedurende de laatste jaren blijkt uit de volgende cijfers:

In 1915 werd in petroleum ondernemingen belegd $80,533,000 in 1917 $ 840,219,400 in 1919 $ 3,786,006,000.

Vooral de laatste maanden van 1919 zijn in dit opzicht merkwaardig. Sinds Juli is per maand gere geld 500 à 600 millioen dollar in nieuwe petroleum-ondernemingen belegd.

# Nederland.

## Hulde aan Mgr. Nolens.

Van zeer verschillende zijden is reeds gewezen op het belangrijke aandeel, dat ter internationale arbeidsconferentie, die te Washington gehouden is, de Nederlandsche delegatie aan den daar verrichten arbeid gehad heeft.

Vooral inzake de beperking van den arbeidsduur scheen het eerst onmogelijk tot overeenstemming te komen.

En dat men ten slotte niet alles hierop zag vastloopen, mag goeddeels gedankt worden aan de Nederlandsche delegatie en vooral aan haar leider, Mgr. Nolens.

De heer Ten Bokkel Huinink, een protestant, een der technische adviseurs, vertelde daarover aan een redacteur van de „Standaard":

„Neen, tot overeenstemming tusschen de gedelegeerden scheen het maar niet te kunnen komen en de toestand werd dusdanig ernstig, dat een vergelijk onmogelijk werd geacht.

Het was toen op het meest kritieke oogenblik, dat tijdens een der middagvergaderingen, onze voorzitter, Monseigneur Nolens, de situatie redde en door zijn krachtig en overredend betoog tot de naties der wereld gericht, hunne wankelende gelederen tot welzijn der geheele wereld wist te herstellen.

Het mag hier in Nederland, waar werkelijk groote mannen dikwijls zoo weinig geappreciëerd worden, wel eens duidelijk worden gezegd, hoe op een moment, dat de volken der wereld voorgoed uit elkaander dreigen te spatten, om een zekere prooi van binnenlandsche onlusten en revolutie te worden, dit, God zij dank, verhoed werd door het wijs en krachtig beleid van den Nederlandschen hoofdafgevaardigde, Mgr. dr. Nolens, die verschillende hoofdleiders der groepen, die zoo onverzoenlijk tegenover elkaander stonden, weder samenbracht, zoodat ten slotte, enkele dagen daarna, met slechts één stem tegen, de 8-urige arbeidsdag en de 48 urige werkweek in de Congresvergadering werd aangenomen."

Bij de hulde, die de erkende leider van onze katholieke Staatspartij van verschillende zijden gewerd, voegde de heer Ten Bokkel Huinink de zijne, en tijdens een diner der Nederlandsche delegatie zeide hij, en hij herhaalt die woorden thans i. d. „Standaard":

„In vroeger eeuwen hadden wij onze zeehelden De Ruijter en Tromp. Zij versloegen het met weinig manschappen, met minderwaardige schepen en onder geschut een overmachtigen vijand het hoofd te bieden, en als ons vaderland in gevaar was, de zeeën schoon te vegen. Wij zullen dat nooit vergeten, maar zoo zullen wij ook nimmer vergeten het plechtige oogenblik, dat U, Monseigneur, eenige dagen geleden, in de groote vergadering namens onze regeering verklaarde, dat Nederland wenscht vast te houden aan datgene, wat den arbeiders der geheele wereld bij het vredestraktaat te Parijs werd loofd, dat Nederland wenscht „eerlijk" te blijven en niet zou afwijken van den toegezegden 8-urigen arbeidsdag en 48-urige arbeidsweek.

Dat woord is ingeslagen en op het oogenblik ongetwijfeld doorgedrongen tot de verste einden der wereld. Ik meen deze prestatie te mogen vergelijken met het werk van onze vroegere zeehelden: „Mgr. Nolens heeft den bezem in den mast gebonden!"

# Berichten uit de Kolonie.

## Inspectiereis.

Donderdag maakte ZExc. de Heer Gouverneur, vergezeld van Zijn militairen adjudant en den Heer GONGRYP, oud-resident van Nederl. Oost-Indie, alhier op zijn doorreis vertoevend van Suriname naar Nederland, den Heer Ph. VAN DER BREGGEN, Directeur van Openbare Werken en de Heer G. B. VAN DUSSEL Directeur van den Landbouw een inspectiereis naar de plantajes *Groot St Joris, Santa Catharina* en de *Noordkant.*

## Welkom.

Met het SS. *Orynssen* keerde gisteren de Eerw. Heer ONS G. EYBERS en echgenoote van zijn verlof uit Holland in deze kolonie terug.

## Voetbal-Match.

Voor de eerste keer dit jaar heeft Curaçao weer eens een mooie sportmiddag gehad. Een echt genot voor iederen sportman. Onder aanmoediging van talrijke toeschouwers en de lustige, doch wel wat zwakke, tonen der muziek speelden Zondag il. de R. K. voetbalclubs de *Blue Clippers* en *Sarto I* een vriendschappelijken match. Ging het aanvankelijk wat laks, langzamerhand kwam er schot in en gaven de clubs mooi spel te zien. Ofschoon de twee clubs elkaar niet veel toegaven, bleek toch al dadelijk dat de veel grootere *Blue Clippers* ons sterker waren. Toch hebben zij niet kunnen doelpunten. Zoo ging de rust in met 0-0

Na half time spant *Sarto*, die nu speelt met den wind in den rug, alle krachten in, en brengen en en dan de goal van hun sterke en groote strijdmakkers in een hachelijke positie. Onophoudelijk kogelen zij den bal in het richting van het vijandelijk doel, maar de kranige verdediging laat niets door. Dan komen ook hun voorwaartschen los en met een autovaartje rennen ze op *Sarto's* doel aan, maar ook dit is niet te doorboren. De verdedigers zijn op hun post en met hardnekkige taaiheid brengen zij den bal telkens naar het middel terug. Ook Sarto's keeper scheen geen lust te hebben iets te laten passeeren. Door het niet goed bijzitten van enkele der voorwaartschen der *Blue Clippers* gaan enkele mooie kansjes verloren, terwijl andere ballen doelloos de outlijn passeeren. Zoo werd afwisselend dan

deze dan die goal bestormd. De vlugge Sartomannetjes schieten herhaaldelijk naar en naast 't vijandelijk net, maar een puntje maken, kunnen *zij* ook niet. Als de nauwkeurige scheidsrechter 't einde van den wedstrijd aankondigt, is het nog 0-0, wat de *Blue-Clippers* zeker tegenge vallen moet zijn. We wenschen de twee kranige katholieke clubs veel vooruitgang — bij alle twee zijn er nog wat zwakke plekken te versterken — ook voor grensbewakers moet de volgende keer beter gezorgd worden —, doch door oefening wordt de kunst verkregen, daarom veel en goede oefening. Met spanning zien we intusschen de volgende wedstrijd tegemoet, die naar we hopen niet lang zal uitblijven.

Leve de BLUE-CLIPPERS !
Leve SARTO !

## Dankbetuiging.

Ontvangen van het Departement van Landbouw in Suriname:

Bulletin No 37 A REYNE. *Eenige opmerkingen over de bestryding van insecten. schadelyk voor de Liberiakoffie.*—

— Ontvangen van de *Compañia Internacional de Seguros–Panama: La Decima Memoria Anual* (Año 1919).

— Ontvangen van den Heer MANUEL PEREZ „*Mi renuncia del Consulado Dominicano en Curazao i la cancelacion de mi nombramiento, efectuado por el Gobierno Militar Americano en Santo Domingo.*

## Santo Domingo.

*El Boletin Comercial* van deze week Dinsdag bevatte een telegram uit New York, meldend dat het Amerikaansch Militair Bestuur van Santo Domingo een zeer krassen en ingrijpenden maatregel genomen heeft op de immigratie van negers en kleurlingen en Aziaten in die Republiek.

„Voortaan zullen geen andere werklieden meer daar toegelaten worden dan die van het Caucasische of blanke ras zijn, ook de verdere huisgenoten of het dienstpersoneel, dat gerekend wordt tot die werklieden te behooren, mogen slechts blanken zijn.

Op de overtreders van deze bepaling staat een boete van 10 tot 100 pesos en gevangenisstraf van één dag voor elke peso boete, en bovendien nog de straf om van het eiland verwijderd te worden.

Daarenboven moet elke werkman (blanke) bij aankomst minstens 50 pesos in goud, zilver of bankpapier bezitten.

Alle werklieden, die geen blanken zijn (die reeds op het eiland vertoeven), wordt een tijdruimte van vier maanden toegestaan om het vereischte verlof aan te vragen of zij op het grondgebied der republiek Santo Domingo mogen verblijven. Na verloop van die vier maanden zullen op hen de bovengenoemde strafbepalingen van toepassing zijn.

Deze bepaling is reeds den 6 Februari in werking getreden."

Deze strafbepalingen zijn onder dien vorm zeker nieuw en buitengewoon streng te noemen.

Het bevreemdt ons dat tot nu toe noch de Hollandsche Consul in Santo Domingo noch de Consul van Santo Domingo te dezer plaatse deze bepaling hier gepubliceerd heeft. Want voor onze kolonie is daarmee een zeer groot belang gemoeid. Immers zooals de wet volgens bovengenoemd bericht luidt, valt onder die bepalingen voor eerst zeker de bevolking van Saint Martin, waarvan jaarlijks een 800 tot 1000 personen in de suikervelden van Santo Domingo gaan werken. Deze emigratie wordt dus terstond stop gezet. En het zal ons Bestuur lang niet gemakkelijk vallen, zulk een groote menigte, die sinds jaren gewoon was naar Santo Domingo voor verscheidene maanden te verhuizen, zoo in eens aan andere werk te helpen. Of men zou ook dezen den weg moeten openen, voortaan naar Cuba te trekken.

Doch ook van het eiland Curaçao gaan jaarlijks velen naar Santo Domingo. En een zeer talrijke kolonie *holandeses* (Curaçaoënaars) is langer of korter reeds daar gevestigd, die daar ruimere middelen van bestaan gevonden hebben, dan onze eigen kolonie hun kan verschaffen. En ook dezen allen vallen zeker voor het grootste gedeelte onder deze strafbepalingen.

Het is dus wel wenschelijk, dat in het belang van deze personen worde opgetreden, zoo niet, dan is er veel kans, dat er binnenkort een groote *éxodus* van daar kan verwacht worden en ons eiland overstelpt met een menigte zonder middelen van bestaan, voor wie bovendien zeker, bij het nu reeds bestaande gebrek aan huizen, geen onderdak zal te vinden zijn.

## De uitlevering van den Duitschen Keizer.

Sinds de vorige week is er *officieels* niets nieuws omtrent deze kwestie bekend geworden.

Wel publiceerde de *Associated Press* een bericht, dat de Hollandsche Regeering haar antwoord aan de Geallieërden reeds gereed heeft en zij beweert daarvan reeds te weten, dat de Regeering van Nederland de volkomen verantwoordelijkheid op zich neemt en voorkomen zal, dat de Keizer op welke wijze dan ook de wereldvrede zou kunnen verstoren. Verder belooft de Hollandsche Regeering een bewakingsdienst en strenge censuur over hem te zullen instellen.

Het Parijsche dagblad *Le Matin* zegt, dat de tweede nota van de Geällieerden aan de Nederlandsche Regeering, betreffende de uitlevering van den Duitschen Keizer een zeer onaangenamen indruk en een zekere verbazing in Holland heeft teweeggebracht.

In gezaghebbende kringen, zoo zegt hetzelfde blad, is men van oordeel, dat het overbrengen van Keizer Wilhelm von Hohenzollern naar een der eilanden van Nederlandsch Oost-Indië met zeer groote moeielijkheden zou gepaard gaan, en dat in geval hij dan toch uit Holland zou moeten verdwijnen, het veel beter ware hem naar het eiland Curaçao te verbannen

Ziedaar het sensatiebericht van *Le Matin.*

Wij hebben hier nog geen directe draadlooze verbinding met Nederland, zoodat we alles steeds langs een grooten omweg te weten komen en dan nog uit een bron die dikwijls vertroebeld is.

Mocht het bericht waar zijn, en de Hollandsche Regeering zich tot dien maatregel laten dwingen of overhalen, dan kunnen we dus van dit jaar nog den vroegeren Duitschen Keizer in ons midden verwachten: op ons gastvrij eiland, het toevluchtsoord van reeds zoo menigen banneling uit de naburige Republieken; op ons eiland, waarvan juist nog dezer dagen in het *Boletín Comercial* door RAFAEL NOVO gezegd werd „*que se levanta como un atalayo, en medio de las ondas del Océano, y que no han podido resblandecer todavía,* la dura roca de que está formada, *las lágrimas de todos proscritos,*" dat is:

Curaçao dat zich als eèn uitzichttoren verheft te midden der golven van den Oceaan, en dat de tranen van alle bannelingen nog niet in staat geweest zijn, de harde rots waaruit het eiland bestaat, te vermurwen."

Wij voor ons kunnen nog niet gelooven dat het er werkelijk van zal komen.

Mochten wij ons vergissen en Keizer Wilhelm het treurig lot beschoren zijn hier op dezen grond de laatste jaren zijns levens te komen slijten, dan zal Curaçao een attractie te meer worden voor de vreemdelingen

Want het lijdt geen twijfel, dat heel wat Amerikanen, hoe ook in merg en bloed democratisch gezind, toch zeer hoog opzien tot den adel en de hoogste aristocratie, en er een reis voor over zullen hebben, om dien geduchten Keizer van nabij te aanschouwen of zij 't ook maar de plaats zien die hem tot laatste verblijfplaats is aangewezen.

Doch wij gelooven niet dat ons eiland eenigzins voorbereid is op de komst van dien gast, die, hoe diep nu ook vernederd, toch een post en een waardigheid heeft bekleed, en met een koninklijke luister omgeven was, gelijk geen tweede vorst in Europa.

Als wij denken aan het oud-adelijk slot van Amerongen, dat hem nu ruim een jaar lang geherbergd heeft, en de deftige huizinge in Doorn, die hij voor zich in gereedheid heeft laten brengen, dan kan Curaçao niets aanwijzen wat zelfs in de verste verte daarmee kan vergeleken worden.

De tijden zijn veranderd. Wij behoeven geen vrees te koesteren, dat Curaçao, als ballingsoord voor den laatsten Keizer der Hohenzollern zulk een treurige vermaardheid zal verwerven als het eiland *Saint Helena* voor den eersten Napoleon. Geen Gouverneur als Sir Hudson Lowe, zal als kwelgeest hier zijn zijn laatste levensjaren komen verbitteren.

## Ontwapening.

In een tweede artikel in het *Vaderland* herinnert de gep. luitenant-generaal G. J. W. Koolemans Beynen aan hetgeen wijlen mr. de Beaufort in 1916 schreef:

„Mocht slechts — zoo zeide deze— een enkele verdragsbepalling, op ontwapening toepasselijk, door alle groote mogendheden worden aangenomen, dan ware er reeds ruimschoots reden van juichen". Wat zou hij gejuicht hebben, schrijft generaal K. B., in dien hij het geheel uitgewerkte stelsel voor oogen had gehad. Eenige regels te voren wekte hij tot medewerken op met de woorden:

„Wie de ontwapening in de tegenwoordige omstandigheden den grootsten zegen voor de menschheid noemt, maar daarnaast verklaart, dat zij een niet te verwezenlijken ideaal is, zal tot hare instandkoming niet veel bijdragen. Slechts hij, die vast gelooft, dat de regeeringen haar ten slotte zullen aanvaarden, zal met vollen ijver arbeiden voor hare invoering."

„Die stem uit het graf, gaat de luit.-generaal voort, roept ons op, om het ideaal te helpen verwezenlijken Nederland zal toetreden tot den Volkenbond. Alle voorteekenen wijzen daarop. Laat dan de Regeering tegelijkertijd zeggen: Nederland gelooft in den Volkenbond, Nederland vertrouwt in den Volkenbond, Nederland ontwapent!

„Het zou eene daad wezen, waarin een klein volk zich toonen zou, groot te zijn!

„Dit is mijn hoofdargument voor de ontwapening.

„Maar daarbij — ik mag dit doen, want ik vertrouw in den Volkenbond — zij allen belastingplichtigen, allen leden van de Volksvertegenwoordiging en speciaal den minister van financien er op gewezen, dat jaarlijks 20 millioen bezuinigd op „Oorlog" en misschien evenveel of nog meer op „Marine", de jaarlijksche rente vertegenwoordigt van 2 leeningen van 400 millioen gulden. Daarvoor gebruikt, zouden zij beter dienst doen dan om een duur leger te onderhouden, als wij lid zullen geworden zijn van den Volkenbond. In die sommen sla ik maar een slag. Ik begrijp natuurlijk zeer goed, dat bij liquidatie van het leger in de eerste jaren vooral veel zal moeten uitgegeven worden voor hen, wier loopbaan tegen hun wil zou worden afgesneden; op hunne belangen moet zoo veel mogelijk worden gelet.

„In het vorenstaande heb ik alleen nog maar het beginsel behandeld; voor de uitwerking gaf ik niets dan een schema; om te zeggen: zoo kan het. Vrijwilligers of dienstplichtigen, afzonderlijke bataljons of uitbreiding, afzonderlijke bataljons of uitbreiding van de maréchaussée, sterkte van 8000, van 10,000, of van 12 000 man dat alles behoeft een voorsteller van een beginsel niet uit te maken, en komt in elk geval eerst in aanmerking als het beginsel is aangenomen."

---

De Handelsattaché Mr. Andreae, Washington, schrijft aan de ADMINISTRATIE VAN FINANCIEN alhier afd.: *Economische Voorlichting*:

De *Journal of Commerce* van 14 Januari 1920 zegt o.a. het volgende omtrent den handel in *gemaakte katoen en wollen goederen.*

Volgens ervaren inkoopers is de strijd om goederen te verkrijgen in sommige gevallen zeer scherp geworden, waarbij wederzijds wordt aangeboden tot zeer hooge prijzen. Van vele zijden wordt gemeld, dat er in den herfst een belangrijk tekort aan goederen zal zijn. Verscheidene huizen hebben hunne reizigers naar huis geroepen, omdat de orders welke zij opzenden toch niet kunnen worden vervuld. Verschillende weverijen hebben hunne productie verkocht tot het eind van 1920

Geweldige orders zijn geplaatst in de verwachting dat de prijzen niet enkel in het voorjaar, doch ook in den zomer en den herfst zullen blijstijgen.

## Oficieële Berichten.

De 1ste commies C. J. Debrot is bevoegd verklaard om zoo noodig het openbaar ministerie bij het kantongerecht op de benedenwindsche eilanden waar te nemen.

Aan den onderwijzer 1ste klasse aan de Hendrikschool J. H. Sprockel is tot herstel van gezondheid acht dagen verlof verleend; aan hem is tot verder herstel van gezondheid tien dagen verlofsverlenging verleend.

Mej. A. C. Winkel, in het bezit van de akte van bekwaamheid als onderwijzeres 3e klasse is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Hendrikschool.

Mej. C. M. W. G. Brouwer is werkzaam gesteld op het postkantoor te Philipsburg op St. Martin, H. Wathey op het kantoor van den kommies der belastingen aldaar, en S. A. Bremer als bode en schrijver van den kantonrechter aldaar.

Marcelo Rafine is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse op Aruba.

Aan de hoofdvlechtster aan de Roomsch Katholieke school te Sabaneta op Aruba Aleoteria Britt is op haar verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Victoria E. Zacharay is benoemd tot hoofdvlechtster aan den op Montagne op te richten leergang voor hoedenvlechten.

De heeren M. C. Goedhart en H. S. Boogaart zijn benoemd tot leden van de examencommissie, bedoeld bij art. 36 der Gezondheidsverordening.

**Opgaaf** van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand November 1919.

| | GEBOORTEN | | | | OVERLIJDEN | | Levenloos Aangegeven | | Huwelijken |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Mannelijk geslacht | Vrouwelijk geslacht | In echt | Buiten echt | Mannelijk geslacht | Vrouwelijk geslacht | | | |
| Aruba | 10 | 16 | 16 | 10 | 5 | 11 | | — | 3 |
| Bonaire | 9 | 7 | 12 | 4 | 4 | 4 | | — | 1 |
| St. Mertin N. G. | 1 | 1 | 2 | — | 3 | 5 | | — | 3 |
| St. Eustatius | 1 | 4 | — | 5 | 1 | 1 | | — | — |
| Saba | 3 | 2 | 4 | 1 | 2 | — | | 2 | 1 |
| Totaal | 24 | 30 | 34 | 29 | 15 | 21 | | 1 | 8 |



## Movimiento Marítimo

### Di 18 te 28 di Feb.

**A drenta.**

Dia 18 di Feb
**Lake Cresent** vap am di La Guaira
**Sirena** gol hol di Maracaibo
**Bonham** vap am di Habana
Dia 19 di Feb
**Merida** vap am di Maracaibo
**Achilles** vap hol di Amsterdam
**Prometheus** vap amdigera di Martinique
**Reina** gol hol di Martinique
**Isabel** gol hol di Aruba
Dia 20 di Feb
**Prins Willem I** vap hol di New York
**Sigogne** vap ing di Maracaibo
**Nereida** gol hol di Pto Cabello
**Lelia** gol hol di Aruba
Dia 21 di Feb
**Samson** rem ven di Pto Cabello
**Smaragd** vap noru di New York
**Bella** gol ven di Bonaire
Dia 22 di Feb
**El Dorado** vap am di Sta Lucia
**Virginia** gol ven di La Vela
**Esperanza** gol ven di Maracaibo
**Bertha Pearl** gol am di Porto Rico
Dia 23 di Feb
**Lelia** gol hol di Bonaire
**Hellandia** gol hol di Guanta
**Maria Leoncita** gol hol di Aruba
**Diana** vap hol di Maracaibo
**Confidencia** gol ven di Maracaibo
**Felicidad** gol ven di Maracaibo
Dia 24 di Febr
**Pailadelphia** vap am di Pto Cabello
**Oneida** jacht am di Maracaibo
**Atlas** rem hol di Maracaibo
**Pto Cabello** lanch hol di Maracaibo
**Merida** vap am di Maracaibo
Dia 25 di Feb
**Median** vap ing di Pto Cabell
**Graciosa** gol ven di Maracaibo
**Colombia** vap am di Pto Cabello
**Jullia Amelia** gol ven di La Vela
Dia 26 di Feb
**Maracaibo** vap am di New York
**Brion** gol ven di Maracaibo
**P Restrepo** gol col di Guanta
**Clara Carmen** gol ven di Maracaibo
**Segunda Maria** gol col Rio Hacha
**Clara** gol col di Bio Hacha
**Silfide** gol hol di Maracaibo
**Themis** gol ven di Maracaibo
Dia 27 di Feb
**Crijnsen** vap hol di La Guaira
**Lelia** gol hol di Aruba
**Smaragd** vap noru di Maracaibo

**A sali.**

Dia 18 di Feb
**Diana** vap hol pa Maracaibo
**van Rensselaer** vap hol pa Amsterdam
**Lake Cresent** vap am pa New Orleans
**Virginia** gol hol pa La Vela
**Julia Ramona** gol ven pa La Vela
Dia 19 di Feb
**Zulia** vap am pa New York
**Maria** gol hol pa Maracaibo
**Meteor** gol hol pa Maracaibo
**Aida** gol hol pa Pto Cabello
Dia 20 di Feb
**Merida** vap am pa La Guaira
**Achilles** vap hol pa New York
**Prometheus** vap am di gera pa Colon
**Lelia** gol hol pa Bonaire
Dia 21 di Feb
**Smaragd** vap noru pa Maracaibo
**Samson** rem ven pa Maracaibo
**Willemstad** lan ven pa Maracaibo
**Frisia** gol col pa Maracaibo
**El Paso** gol col pa Rio Hacha
Dia 21 di Feb
**El Dorado** vap am pa Sto Domingo
**Bonham** vap am pa La Guaira
**Prins Willem I** vap hol pa Amsterdam
**Nereida** gol hol pa Pto Cabello
Dia 23 di Feb
**Lelia** gol hol p'Aruba
**Bella** gol ven pa Pto Cabello
**Frieda** gol hol pa Maracaibo
**Oneida** jacht am pa
Dia 24 di Feb
**Ppiladelphia** vap am pa La Guaira
**Oneida** jacht am pa La Guaira
Dia 25 di Feb
**Owego** vap am pa New Orleans
**Diana** vap hol pa Maracaibo
**Median** vap ing pa Pto Cabello
**Merida** vap am pa Maracaibo
Dia 26 di Feb
**Columbia** vap am pa Pto Columbia
**Sigogne** vap ing pa Pto Colombia
**Maracaibo** vap am pa La Guaira
**Sirena** gol hol pa Maracaibo
**Grafila** gol hol pa Guanta
**Lelia** gol hol pa Bonaire
Dia 28 di Feb
**Crijnsen** Vap hol pa Colon
**Estella** gol gol pa Bonaire
**Smaragd** vap noru pa Maracaibo

## Buitenland.

### Bekeering van een Jansenistisch Aartsbisschop.

De „Catholic Sun” te Syracuse (V.S.) meldt, dat aartsbisschop de Berghes et de Rache, metropolitaan van de oud-katholieke (Jansenistische) kerk van Amerika, de hoogste dignitaris van de kerk in Westelijk Amerika, zijn onderwerping aan den Paus heeft aangeboden.

De plechtige opneming van den aartsbisschop in de katholieke kerk is in voorbereiding.

Deze onderwerping van den aartsbisschop de Berghes et de Rache is van historisch belang in de annalen van den godsdienst. Nooit te voren is een zoo vooraanstaand en invloedrijk prelaat van een andere godsdienstige gezindte tot de katholieke kerk bekeerd.

Aartsbisschop de Berghes et de Rache is het hoofd van een 120.000 Jansenisten, die in de Vereenigde Staten en Canada verspreid wonen. Hij heeft onder zich twee bisschoppen, ongeveer 50 priesters en 50 kerken.

De aartsbisschop heeft verklaard, dat hij al de leden van zijn vroegere kerk zou aanraden zijn voorbeeld te volgen en hun onderwerping aan den Paus aan te bieden.

Bijzonderheid heeft hij zijn onderhoorigen bisschop in Chicago, die vroeger katholiek priester was, aangemaand dezen stap te ondernemen.

De amerikaansche tak van de Jansenistische kerk is de meest talrijke en machtige groep van de Jansenisten over de heele wereld. Reeds tientallen jaren heeft zich een voortdurende strooming onder de Jansenisten in alle andere landen doen gelden, welke op een terugkeer naar Rome is gericht, zoodat op het oogenblik de Jansenisten over de geheele wereld in totaal niet meer dan 250,000 zielen tellen.

De thans bekeerde aartsbisschop was vroeger een priester van de Engelsche kerk in Groot-Brittanië, dus een Anglicaan.

Naar hij zelf verklaarde, is zijn leven een voortdurende gang opwaarts geweest. Hij werd als kind opgevoed in de protestantsche „Low Church” van Engeland. Later werd hij lid van de „High Church” en stelde groot belang in de Engelsch-katholieke groep.

Zijn moeder liet hem daarop studeeren in de protestantsche theologie aan de universiteit te Parijs, die calvinistisch was.

Later werd hij lid van de Anglicaansche kerk en tot Anglicaansch priester gewijd.

Doch de kwestie van de geldigheid der wijding en van het kerkelijk gezag hield hem voortdurend bezig.

Gedeeltelijk om die reden was het, dat hij naar de Jansenistische kerk overging, waarvan de wijdingen oorspronkelijk langen tijd door Rome als geldig, ofschoon ongeoorloofd, werden beschouwd.

### Jesuiten in den oorlog.

Dezer dagen is uit Frankrijk naar Amerika teruggekeerd de bekende pater George F. Bailey S. J., die, aanvankelijk legeraalmoezenier in Frankrijk was en later wegens zijn groote talenkennis, benoemd werd tot tolk bij de vredesconferentie.

De pater spreekt bijna alle talen der beschaafde landen.

Nog een tweede pater Jezuiet is uit Frankrijk teruggekeerd, die niet minder bekend is geworden tijdens den oorlog. Het is pater Jousse, thans benoemd tot leeraar in het Fransch aan de Jezuieten-universiteit te Washington.

Deze pater werd in leger-telegrammen beschreven als de held van de Marne, Verdun en de Argonnen. Hij werd bij het uitbreken van den oorlog onder de wapens geroepen, deed meer dan 3 jaren als artillerie-officier dienst en werd wegens zijn bekwaamheid in het bedienen der beroemde „75-ers” tot artillerie-instructeur der Amerikaansche officieren benoemd.

Hij streed bij Reims, werd bij een gevecht in de Argonnen gewond, in een maand tijd wegens heldendaden driemaal eervol vermeld en om zijn verdiensten tot ridder van het legioen van eer benoemd.

### Massa-vergiftiging.

Naar uit New-York wordt gemeld, hebben gewetenlooze handelaars, uitgaande van de veronderstelling, dat clandestiene drinkers hun overtredingen van het alcohol-verbod toch niet zullen bekend maken, een drank in den handel gebracht, die hoofdzakelijk houtspiritus bevat. Op de flesch, waarin de drank zich bevond, werd eenvoudig het etiket „whisky” geplakt.

Na het gebruik van het vergiftige goedje zijn reeds 54 personen gestorven, terwijl tal van andere personen gevaarlijk ziek zijn.

De politie heeft talrijke arrestaties uitgevoerd. De schuldigen zullen wegens moord terecht staan.

### De eerste „droge” maand in de Vereenigde Staten.

De eerste maal, dat de wet tot algeheel drankverbod in werking is geweest, heeft eenige gunstige en eenige minder gunstige verschijnselen opgeleverd. In Californië is het aantal arrestaties voor alle soorten van misdrijven en overtredingen met twee derden verminderd. In de groote steden van dien staat zijn bijna geen dronken lieden „opgebracht”. Te Chicago waren de misdrijven ook geringer in aantal, behalve de moorden, die gelijk zijn gebleven, en de aanrandingen, die iets zijn toegenomen. De afdeeling voor alcoholisme van het algemeen ziekenhuis te Philadelphia, die in 1917 aan 3481 personen en in 1918 aan 2326 verpleging had verleend, werd in Juli gesloten. Het huis van correctie daar ter plaatse herbergde den 27en Juli 302 mannen en 300 vrouwen, tegen 1090 mannen en 300 vrouwen in vorige jaren om denzelfden tijd. Te Boston was het aantal zelfmoorden met de helft verminderd. Maar de politie klaagt, dat het aantal overtredingen der wet op de verdoovende middelen is toegenomen, en dat de misdadigers, als zij zulke middelen gebruiken, moeilijker te pakken zijn dan als zij drinken. Het Bellevue Hospitaal te New-York bericht een vermeerdering van het aantal psychopatische gevallen (Med. Record). „The New-York med. Journ” zegt in zijn nummer van 13 September in een hoofdartikel dat de drooglegging een sterke vermeerdering van het gebruik van thee en koffie heeft teweeggebracht, en dat dit misschien nog schadelijker is dan het gebruik van alcohol. Dit zal nog wel moeten bewezen worden. Het blad waarschuwt voor slapeloosheid en stijging van de bloedsdrukking en zegt, dat de sterfte boven het veertigste jaar is toegenomen in plaats van afgenomen, en dat de eerstvolgende vijf jaren zeker belangwekkende uitwerkingen van de nieuwe wet te aanschouwen zullen geven. Het kopje koffie moet wel zeer vergiftigd zijn, als men in één maand al aan de sterftelijsten kan bemerken, dat de menschen aan de koffiie zijn geraakt. En onze Nederlandsche bakers moeten wel taai zijn, die vergrijsd zijn met haar „kopje troost” en zelfs haar tijd hebben overleefd.

(*Ned. Tijdschr. voor Geneeskunde.*)

### Papiergebrek in Amerika.

De commissie voor posterijen van het Huis van Afgevaardigden heeft verscheidene dagen beraadslaagd over een wetsontwerp, dat beoogt den omvang der kranten te beperken. Het tekort aan papier wordt in de komende 12 maanden op 200.000 ton geschat en het wetsontwerp wenscht, dat 3000 provinciale bladen gedwongen worden hun uitgaaf te staken, tenzij de uitgevers van de groote dagbladen verhinderd worden, al het papier op te koopen,

Ten gevolge van de groote uitbreiding van alle zaken ná den oorlog, zijn de advertenties geweldig toegenomen en groote kranten hebben hun omvang verdubbeld. Een blad van New-York, dat Zondags morgens vóór den oorlog met 276 kolom redactioneel werk verscheen, komt nu Zondags met 446 kolom uit. Een ander dagblad is Zondags van 294 kolom tot 475 kolom gestegen. De *Chicago Tribune* ging er onlangs groot op, dat het voor één enkel nummer 670 ton papier gebruikt, zijnde 2½ maal meer dan alle bladen van Canada op 1 dag gebruiken. Twintig der voornaamste bladen gebruiken te zamen 38 % van het papier van de Ver. Staten. Natuurlijk zijn de dagbladdirecteuren tegen het wetsontwerp en beweren, dat de papierproductie er door achteruit zou gaan.

### De vernielende oorlog.

Uit een door de „Matin” gepubliceerd officieel overzicht blijkt, dat voor het herstel van de gebieden van Chateau Thierry tot St. Quentin en van Soissons tot Guise een bedrag van 4800 millioen gulden noodig zal zijn.

Van de meer dan 500.000 inwoners, die vóór den oorlog in deze gebieden woonden, zijn er 230.000 niet teruggekeerd. Zevenhonderd vijf en twintig gemeenten zijn geheel verwoest en 56 625 huizen zijn met den grond gelijk gemaakt, terwijl er 48.000 gedeeltelijk vernield zijn. Van vijftienhonderd fabrieken is niets overgebleven.

Aan landbouwwerktuigen is door de Duitschers voor ruim 60 millioen gulden vernield.

Dit is de schade, in één departement slechts. Maar er zijn nog 7 of 8 andere, die bijna evenveel geleden hebben, zoodat er naar schatting in de komende jaren voor het herstel der verwoeste gebieden in Frankrijk 38 400 millioen gulden noodig zal zijn.





## Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 1sten **September 1918** t/m 31e **December 1918**, onder **No. 2983 W** t/m **No. 419 X** zal plaats hebben op Donderdag, den 4n Maart 1920 a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 28 Februari 1920.

De Voorzitter
9 C. S. GORSIRA.







## Veranderbare Dotale Polissen.

De **Veranderbare Dotale Polissen** van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij omvat al de veroveringen van het hedendaagsche assurantie-wezen, in tijdperken van 10, 15, 20, 30 en 35 jaar, volgens onderstaand voorbeeld van iemand, die zich op 30 jarigen leeftijd eerst verzekerde bij dotale polis van 25 jaar voor eene som van $ 5000.—, zijnde de jaarlijksche, door hem te betalen premie $ 222.40.

Mocht de verzekerde vóór het 18e jaar, nadat de polis hem is verleend komen te sterven, dat zal de familie of zullen de in het stuk aangewezen rechtverkrijgenden het verzekerde bedrag van $ 5000.— in gereed geld ontvangen, doch indien het overlijden van den verzekerde plaats heeft in het 18e jaar of later, dan zullen de ontvangsten als dus zijn:

| | |
|---|---|
| 18e jaar | $ 5443.60 |
| 19e „ | „ 5962.30 |
| 20e „ | „ 6511.95 |
| 21e „ | „ 7096.20 |
| 22e „ | „ 7715.— |
| 23e „ | „ 8372.— |
| 24e „ | „ 9667.25 |
| 25e „ | „ 9802.50 |

Aangezien de accumulaties berekend worden tegen een samengestelden interest, hooger dan speciaal andere buitenlandsche verzekerings-maatschappijen waarborgen, beveelt men hun aan, die voordeelige zaken wenschen te doen, een over dit polis-stelsel handelend prospectus te vragen ten kantore van de Mutualiteits-Bank, Agentschap van Curaçao.

Curaçao, 11 October 1919.

## MUTUALITEITS-BANK.

### AGENTSCHAP VAN CURAÇAO,

door de MUTUALITEITS-BANK te Bucaramanga, Colombia, op dit eiland opgericht.

**Maatschappelijk kapitaal $ 500,000 Goud.**

Het belast zich met:
*a.* den aan- en verkoop van wissels;
*b,* incasseeringen bij opdracht;
*c.* commissie-handel in 't algemeen;
*d.* de vertegenwoordiging van buitenlandsche handelshuizen;
*e.* de ontvangst en afzending van scheepsladingen.

Dit Agentschap, dat correspondenten heeft in de voornaamste steden van het Buitenland, waar er Banken zijn, neemt gelden a deposito in **Guldens, Pndn. Sterling, Peseta's** of **Francs** voor den termijn van niet minder dan een jaar, met voorafgaand advies van eene maand, een jaarlijkschen interest van **8** p.ct toekennend.

Aangezien de directeur van dit Agentschap, de heer J. P. G. ECKER, terzelfdertijd gemachtigde-generaal van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij **Todos Para Todos** en van de Mutualiteits-Hypotheekbank van Bucaramanga, Colombia, is, die elk een kapitaal van $ **500,000 Goud** heeft, vertegenwoordigt het ook die twee ondernemingen, zich dientengevolge eveneens belastend met de verrichtingen, die ten deele hare voornaamste zaken onderscheidenlijk uitmaken, nl.:
*f.* de aanneming van verzekeringen op het leven, en
*g.* den verkoop van effecten.

22—26 Curacao, 1 October 1919.